

Levanger kommune
Postboks 130
7601 LEVANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Bjørn Rangbru, +47 73 19 92 03

Godkjenning av forvaltningsplan for grågås og kortnebbgås i Levanger kommune

Fylkesmannen godkjenner forvaltningsplanen for grågås i Levanger kommune. Planen kan for jaktperioden fram til og med 31. mars 2022, benyttes som grunnlag for søknad om tidlig jaktstart på grågås. Fylkesmannen vil med bakgrunn i godkjenningen gjennomføre høring på forskrift om tidlig jaktstart.

Vi viser til brev mottatt hos oss 19.6.2019 med lokal forvaltningsplan for kortnebbgås og grågås i Levanger kommune 2019-2022.

- Det søkes om godkjenning av lokal forvaltningsplan.
- Det søkes om jaktstart på grågås fra og med 26. juli til og med 9. august.

Vi viser også til samtale 27.06.2019 hvor kommunen signaliserer ønske om tidlig jaktstart i tidsrommet kl. 24.00-10.00.

Rammer

Den ordinære jakttiden på grågås er fra og med 10. august til og med 23. desember. Fylkesmannen kan ved forskrift etter mottatt søknad åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart. Dvs. fra og med 26. juli til og med 9. august. I denne perioden skal Fylkesmannen fastsette jakttiden innenfor et tidsrom fra kl. 24.00–10.00 eller 16.00–22.00. Dette er hjemlet i «Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2017 til og med 31. mars 2022», og «Retningslinjer fastsatt av Miljødirektoratet 25. januar 2017 om fylkeskommunens myndighet til å utvide eller innskrenke jakttida for elg og hjort og utvide jakttida på kanadagås og stripegås, samt fylkesmannens myndighet til å utvide jakttida for grågås og til å innskrenke jakttida for kortnebbgås i Nord-Trøndelag». Det er et vilkår for godkjenning av tidlig jaktstart på grågås at den lokale forvaltningsplanens faglige innhold er godkjent av fylkesmannen.

I følge retningslinjene av 25. januar 2017 skal en lokal forvaltningsplan for grågås minimum inneholde:

- En beskrivelse av det aktuelle skadeproblem, herunder definere hvilke arealer og produksjon som utsettes for skade.

- En beskrivelse av friområder og områder hvor det kan jaktes. Områdene hvor det kan jaktes skal som hovedprinsipp være aktivt drevne innmarksarealer.

Fylkesmannen kan unntaksvis fravike dette dersom intensjonen med tidligjakta likevel ivaretas i planen.

Formålet med å starte jakta på grågåås tidligere er:

1. begrense skadeomfanget på dyrket mark
2. regulere bestanden slik at jaktuttaket økes ved:
 - a) at jakta kan foregå over en lengre periode før gjessene trekker sørover
 - b) å felle flere ikke-hekkende gjess

En forutsetning for å forskriftsfeste tidligere jaktstart er at det ikke drives utstrakt skadefelling av grågåås på våren. I tillegg er det sterkt ønskelig at grunneierne organiserer og tilrettelegger jakta på en måte som optimaliserer uttak og minimaliserer skadeomfang. Så langt som mulig bør det også legges til rette for salg av jaktkort. God organisering vil også gi en sikrere jakt, og færre negative reaksjoner fra samfunnet for øvrig siden jakten foregår i ordnede og sikre former.

Tidsperiode

Fylkesmannens myndighet til faglig godkjenning av forvaltningsplan som grunnlag for å søke tidlig jaktstart på grågåås, opprette forskrift om tidlig jaktstart på grågåås, er hjemlet i Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2017 til og med 31. mars 2022, samt retningslinjer fastsatt av Miljødirektoratet 25. januar 2017 om fylkeskommunens myndighet til å utvide eller innskrenke jakttida for elg og hjort og utvide jakttida på kanadagås og stripegås, samt fylkesmannens myndighet til å utvide jakttida for grågåås og til å innskrenke jakttida for kortnebbgås i Nord-Trøndelag. Fylkesmannens myndighet på de omtalte tema går til og med 31. mars 2022.

Forvaltningsplanen og fylkesmannens vurdering

Det er positivt at Levanger kommune har utarbeidet en forvaltningsplan for kortnebbgås og grågåås. Forvaltningsplanen omfatter hele Levanger kommune. Den har ikke en fremhevet målsetting, men beskriver at det er utfordringer i de mest sentrale «gåseområdene»; Nesset, Ekne, Skogn og Frol. Planen beskriver også aktuelle forebyggende tiltak og at det er viktig med evaluering av gjennomførte tiltak.

Beskrivelse av skade

I følge retningslinjene fra direktoratet skal lokal forvaltningsplan for grågåås minimum inneholde en beskrivelse av det aktuelle skadeproblem, herunder definere hvilke arealer og produksjon som utsettes for skade. Forvaltningsplanen har en generell beskrivelse av skadeproblemer, og at det er variasjoner i skadeomfang mellom vekstsesonger og områder.

Fylkesmannen mener forvaltningsplanen med fordel kunne vært noe mer detaljert på dette temaet, men mener likevel at planen har en akseptabel beskrivelse av skadefordringene. Det er imidlertid ønskelig at man gjennom planperioden vurderer om forvaltningsplanen og tiltakene i den bidrar til reduksjon av skader, og at det lages en skriftlig oppsummerende konklusjon etter endt planperiode. Erfaringer omkring dette vil være nyttig ved en eventuell revisjon av planen.

Beskrivelse av friområder og jaktområder i tidligjakt perioden

En lokal forvaltningsplan for grågåås skal også inneholde en beskrivelse av friområder og områder hvor det kan jaktes i tidligjakt perioden.

Fylkesmannen kan ikke se at det er noen konkret beskrivelse i planen over hvor det er eller planlegges friområder i tidligjakt perioden, Men i planen og i oversendingsbrevet av 19.6.2019 skriver kommunen at det kun vil være aktuelt å åpne for jakt på grågås som beiter på innmark. Ved å kun åpne for tidligjakt på innmark, vil annet areal i kommunen fungere som friområder i tidligjakt perioden. Fylkesmannen er positiv til det ønskede forvaltningsregimet for tidligjakt.

Felling av skadegjørende grågås

Planen påpeker at det er viktig å se skadefellingstillatelser på grågås i relasjon til forekomsten av kortnebbgås. Planen beskriver også at det må dokumenteres at andre virkemidler er utprøvd uten å ha skadereduserende effekt, samt at skadefelling ikke skal være bestandsregulerende.

I følge retningslinjene av 25. januar 2017 er det en forutsetning for tidligere jaktstart at det ikke drives utstrakt skadefelling av grågås på våren. Fylkesmannen vurderer det som viktig at skadefelling ikke uthuler forvaltningsprinsippet om yngletidsfredning (Naturmangfoldloven § 15), og at skadefelling ikke benyttes mer enn strengt nødvendig innenfor den perioden hvor grågåsa yngler.

Det er kommunen som innvilger en eventuell skadefelling. Søknad om skadefelling skal være skriftlig, angi hva det er skade på, og i hvilket omfang, hvor skadestedet er, og hvilke forebyggende tiltak som er forsøkt for å forhindre eller redusere skadeomfanget. Kommunens behandling av søknaden skal være skriftlig. Ved innvilget skadetillatelse skal kommunen fastsette antall tillatte felte grågjess, perioden tillatelsen gjelder for, området tillatelsen gjelder for, hvem tillatelsen er gitt til, om kommunen hevder eiendomsrett til felt gås, og frist for å rapportere resultat av tillatelsen.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf § 8.

Det foreligger kunnskap om den samlede belastningen som grågås bestanden blir utsatt for, jf § 10. Fylkesmannen viser til at den lokale forvaltningsplanen er utarbeidet for å redusere utfordringene som en stor bestand av grågås påfører innmark/dyrkamark. Det vurderes at et eventuelt økt uttak av grågås, ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Vedtak

Fylkesmannen godkjenner det faglige innholdet i forvaltningsplanen for grågås og kortnebbgås i Levanger kommune. Planen kan frem til og med 31. mars 2022 benyttes som søknad for tidlig jaktstart på grågås. Fylkesmannen vil med bakgrunn i den godkjente planen gjennomføre høring av forskrift om tidlig jaktstart.

Etter mars 2022 skal det skriftlig rapporteres om hvordan det er arbeidet med å redusere utfordringene som grågås påfører jordbruket. Herunder beskrivelse av skadeproblematikk, fri- og jaktområder, samt erfaringer omkring jakt på grågås i kommunen.

Dette vedtaket kan i medhold av forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage stiles direktoratet, men sendes til Fylkesmannen.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Bjørn Rangbru
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent